

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 16/2025
28.05.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Слободана Велисављевића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Радована Штрпца, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Радована Штрпца - адвоката Илије Поповића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал ПОИ ПО1 6/17 од 03.01.2025. године и ПОИ-ПО1 6/17 Кв - ПО1 76/25 од 07.02.2025. године, у седници већа одржаној дана 28.05.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Радована Штрпца - адвоката Илије Поповића, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду Посебно одељења за организовани криминал ПОИ ПО1 6/17 од 03.01.2025. године и ПОИ-ПО1 6/17 Кв - ПО1 76/25 од 07.02.2025. године,

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал ПОИ ПО1 6/17 од 03.01.2025. године, остављено је на снази решење Вишег суда у Београду - Посебно одељење ПОИ ПО1 6/17 од 08.01.2018. године којим је од АА, ЈМБГ ..., од оца ... и мајке ..., рођеног ...1952. године у ..., са пребивалиштем у Београду, у улици ... и од Привредног друштва „Тргопромет“ АД Краљево, МБ 07153007, ПИБ 101256017, са седиштем у Краљеву, Аеродромски пут број 46, привремено одузето потраживање које према њима има Радован Штрбац, ЈМБГ ..., од оца ... и мајке ..., рођене ..., рођеног ...1957. године у месту ..., ..., Република Хрватска, држављанина Републике Србије и Републике Хрватске, са пребивалиштем у ..., у ... и то: новца у износу од 174.734.537,33 динара, који представља вредност акција утврђену Планом реорганизације ПД „Јединство“ АД Гајдобра у стечају, и то 262.637 акција издаваоца „Јединство“ АД Гајдобра, који се воде на акционара „Конзорцијум“ из Бачке Тополе, улица ..., ЈМБ К 29079482007 и 23.454 акције издаваоца „Јединство“ АД Гајдобра, који се воде на акционара „Јединство“ АД Гајдобра из Гајдобре, ул. Железничка број 14, ЈМБ 08171181, а које акције су биле у власништву

Радована Штрпца и које су привремено одузете решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељења ПОИ – ПО1 18/10 од 11.03.2010. године. Истим решењем АА и ПД „Тргопрмет“ АД Краљево, као солидарним дужницима је забрањено да изврше уплату наведеног потраживања Радовану Штрпцу, те су обавезани да овај износ уместо Радовану Штрпцу, уплате на име Дирекције за управљање одузетом имовином број 840-1013804-54, те је одређено да привремено одузимање имовине може трајати најдуже до доношења одлуке о захтеву за трајно одузимање имовине, с тим да је суд дужан да најмање једном годишње преиспита одлуку о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела до подношења захтева за трајно одузимање имовине и да ће привремено одузетом имовином управљати Дирекција за управљање одузетом имовином.

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал ПОИ – ПО1 6/17 Кв - ПО1 76/25 од 07.02.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Радована Штрпца, изјављена против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења бранилац окривљеног Радована Штрпца - адвокат Илија Поповић, благовремено је поднео захтев за заштиту законитости због повреда закона из члана 441. став 3. ЗКП у вези са чланом 3 став 1. тачка 4) и 8), члана 4. став 1. и 2. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, те повреде члана 32. Устава Републике Србије и члана 6. Европске конвенције о људским правима и основним слободама, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и утврди да је доношењем правноснажних решења повређен закона на штету окривљеног или да суду наложи преиспитивање поднетих одлука.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и на седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет и након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Радована Штрпца је недозвољен.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП). Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП) окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле ограничено је право окривљеног и његовог браниоца на подношење захтева за заштиту законитости у погледу разлога због којих могу поднети овај ванредни правни лек и то таксативним набрајањем повреда закона које су учињене у првостепеном поступку и у поступку пред апелационим односно другостепеним судом и то због повреда одредаба члана 74, члана 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) до 3) и члана 441. став 3. и 4. ЗКП.

Одредбом члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП прописано је да ће Врховни касациони суд у седници већа решењем одбацити захтев за заштиту законитости, ако је недозвољен (члан 482. став 2, члан 483. и члан 485. став 4. ЗКП).

Указујући на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, у вези са чланом 3 став 1. тачка 4) и 8), члана 4. став 1. и 2. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, бранилац окривљеног Радована Штрпца у захтеву за заштиту законитости истиче да окривљени никада није био, нити је, акционар привредног друштва „Јединство“ АД Гајдобра, у стечају, а сада „Јединство“ ДОО Гајдобра, нити је икада био уписан у Централни регистар хартија од вредности, као и да износ акција које се сматра потраживањем окривљеног према привредном друштву и акционарима, нема никакве везе са имовином друштва. Наиме, АА и „Тргопроект“ АД Краљево, којима је забрањено да исплате наведена потраживања окривљеном, се не сматрају лицима из члана 3. став 1. тачка 4) и 8) Закона о одузимању имовине. Потраживање окривљеног је утврђено Планом реорганизације, који представља извршну исправу у смислу одредби Закона о стечају, при чему окривљени истиче своја потраживања која су вишеструко нижа од вредности акција, чије наводно потраживање окривљени тражи. Бранилац у захтеву напомиње да је суд на овакве примедбе једино навео одлуку Врховног Касационог суда Ок 18/2017 од 06.09.2017. године, која није подобна за полемисање о применљивости овог правног становишта, јер се не ради о идентичним околностима и питањима.

Врховни суд налази да бранилац окривљеног Радована Штрпца, иако се у захтеву формално позива на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, изнетим наводима оспорава чињенична утврђења из првобитно донете одлуке о привременом одузимању имовине од трећих лица у вези са власништвом над предметним акцијама и полемиса са ставом изнетим у пресуди Врховног касационог суда Кзз ОК 18/17 од 06.09.2017. године (коју је суд имао у виду приликом доношења побијаних правноснажних решења) у вези са чим бранилац изводи свој закључак да је у конкретном случају суд био дужан да испита основаност и законитост правноснажне одлуке о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела и на тај начин побијане правноснажне одлуке побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку, у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној одлуци, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног Радована Штрпца у овом делу оценио као недозвољен.

Поред тога, бранилац у захтеву истиче и то да су побијаним правноснажним решењима повређени члан 32. Устава Републике Србије и члан 6. Европске конвенције о људским правима и основним слободама, а чиме се у суштини указује на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да у погледу ове повреде захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Радована Штрбца нема прописан садржај.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) у вези члана 485. став 4. и 484. ЗКП, одлучио као у изреци овог решења.

Записничар – саветник
Весна Зарић, с.р.

Председник већа – судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић